

Monumentnummer*: 514074

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 februari 2000
Kadaster deel/nr 82695/163

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Joure De Fryske Marren Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Joure

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Joure A 8087

Omschrijving**

Inleiding

De villa "Buitenzorg" te Joure is rond 1910 in Overgangsstijl ontworpen door architect G.J. Lanting, gemeentearchitect van de toenmalige gemeente Haskerland. Opdrachtgever was de familie Taconis, een rijke familie uit de streek, die al vanaf 1749 een boomkwekerij bezat op de landerijen aan de oostzijde van de Harddraversweg onder de naam "Firma Wybren Krijns en Co., hofleverancier". Als aanvulling op de activiteiten van de boomkwekerij werden cichorei en voedergewassen verbouwd, die in een eigen fabriek werden verwerkt; deze bevond zich op de hoek van de Midstraat met de Harddraversweg. Het bedrijf is eeuwenlang van grote betekenis geweest voor de werkgelegenheid in de streek. De villa ligt aan de oostzijde van een ruim, rechthoekig erf, teruggedrooid ten opzichte van de weg. De ruime tuin wordt alleen nog aan de straatzijde begrensd door het originele gietijzeren HEK met geometrische motieven; aan de noordoost- en de zuidwestzijde is het hek verdwenen en vervangen door lage struiken; aan de zuidoostzijde ligt de oprit naar de garage. Het woonhuis is naar het noordwesten gericht.

Tegen de achtergevel is recent, naast de bestaande bijkeuken, een nieuwe glazen gang met deuren naar de tuin gebouwd. Deze verbindt een nieuwe aanbouw met het oude gedeelte. Achter de gang is ook een garage gebouwd. De aanbouwen en de garage vallen buiten bescherming van rijkswege.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

De villa heeft een vrijwel vierkante plattegrond; boven de eerste bouwlaag ligt een hoge zolderverdieping die wordt gedekt door een ingezwenkt, gebroken schilddak met bruine kruispannen. Het dak loopt aan de noordoost- en zuidoostzijde door in respectievelijk het afdak van de ingangspartij en het dak van de serre. Op de dakschilden staan drie hoge schoorstenen; aan de noordwest- en zuidwestzijde bevinden zich twee grote dakkapellen met schilddak en wolfseind.

Op de dakschilden aan de noordoost- en zuidoostzijde staan twee kleine, horizontale dakkapellen met afdak. Op de grote dakkapellen en de dakhoeken staan zinken pironen. Het overstekende dak wordt ondersteund door grote, houten klossen, met fraai snijwerk, die aan de gemetselde fries zijn bevestigd. Het pand is in bruine baksteen opgetrokken; vanaf de wisseldorpel is het wit gepleisterd. De voorgevel, aan de straatzijde, wordt door twee grote kruisvensters (tegenwoordig met dubbel glas) symmetrisch verdeeld. Tussen de vensters is de naam van de villa "Buitenzorg" aangebracht. De vensters zijn van bakstenen segmentbogen voorzien; boven de wisseldorpels hebben de vensters glas-in-lood, de onderramen hebben houten luiken. De noordoost-gevel wordt door de ingangspartij in twee symmetrische delen gedeeld. Voor de ingang staat een houten portaal met kolommetjes en getand beschoot en twee bankjes met decoratief snijwerk. De stoep is betegeld. De houten voordeur heeft een bovenlicht met glas-in-lood en twee zijlichten met bovenlicht en glas-in-lood. In het bovendeel van de voordeur zit een klein ruitvormig venster met rooster. Voordeur en zijlichten worden door een gemetselde segmentboog afgesloten. Aan weerszijden van de ingang bevinden zich twee kruisvensters met segmentbogen en luiken. De zuidwestgevel wordt door een rechthoekige houten serre onder afdak in twee symmetrische delen gesplitst. De serre is vanaf ca. 1 m. hoogte van grote ruiten voorzien. Tegen de zuidoostgevel is naast en in de verlenging van de bijkeuken, een gang met aanbouw geplaatst waardoor de rechterzijde van de gevel vrijwel onzichtbaar is geworden. In het linker deel zit de originele houten tuindeur met openslaande ruiten, voorzien -over de hele hoogte- van houten luiken. Het INTERIEUR is qua indeling vrijwel origineel. Een klein vierkant tochtportaal met betegelde lambrizing en betegelde vloer geeft toegang tot de vertrekken op de begane grond. Een houten deur met geslepen glas met florale motieven scheidt het tochtportaal van de gang. Drie houten deuren, voorzien van rijk uitgevoerde houten omlijsting, geven toegang tot de vertrekken op de begane grond. De twee kamers aan de straatzijde worden gescheiden door een houten schuifdeur met glas-in-lood, voorzien van een rijk gedecoreerd slot dat vervaardigd is in de geelgieterij te Joure. Naast de schuifdeur zijn aan weerszijden de originele kasten met houten deuren aanwezig. De doorgang van de voorkamer naar de huidige keuken is niet oorspronkelijk. Origineel zijn verder onder andere de schoorsteenmantels van zwart marmer in de kamers aan de voorzijde, de inrichting van de serre, de houten kast in de voormalige keuken links van de gang en de houten trapleuning met gietijzeren stijlen naar de eerste verdieping. Hier liggen drie slaapkamers en een (nieuwe) badkamer.

Waardering

De villa "Buitenzorg", gebouwd in Joure rond 1910 in Overgangsstijl, is van cultuurhistorisch en architectuurhistorisch belang:

- als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische ontwikkelingen in de streek;
- als evenwichtig en gedetailleerd ontwerp en als zodanig van belang voor het oeuvre van de toenmalige gemeentearchitect G.J. Lanting;
- vanwege de esthetische kwaliteiten van het ontwerp;
- vanwege het materiaalgebruik en de ornamentiek;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de situering, verbonden met de sociaal-economische ontwikkeling van het dorp en de streek, in het bijzonder met de activiteiten van de boomkwekerij en cichoreiteelt;
- voor het aanzien van het dorp, door de teruggeroide ligging aan een belangrijke invalsweg in Joure;
- vanwege de in zeer grote mate aanwezige architectonische gaafheid van exterieur én interieur;
- in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de dorpse omgeving.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis